

1975. – № 194. – С. 36; Родосский А. Описание старопечатных и церковно-славянских книг, хранящихся в библиотеке С.-Петербургской духовной академии. – С.-Петербург, 1891. – Вып. I. – № 34. – С. 48-50; Строев П. М. Описание старопечатных книг славянских и российских, хранящихся в библиотеке графа Ф. А. Толстова. – Москва, 1829. – № 39. – С. 85-87; Украинские книги кирилловской печати XVI-XVIII вв.: Каталог изданий, хранящихся в ГБЛ. – Вып. 1. 1574 – I пол. XVII в. / Сост. Т. Н. Каменева, А. А. Гусева. – Москва, 1976. – № 11. – С. 14; Ундольский В. М. Очерк славяно-русской библиографии. – Москва, 1871. – № 138. – Ствп. 21-22.

*Наталія Бондар, Василь Жуковський,
Микола Ковальський*

Пригородок в Острозі

Територія, яка знаходилася між Замковою горою і містом (“городом”). Від Замкової гори П. відділявся глибоким ровом, а від міста – дерев’яною оборонною стіною-“парканом” з проїзною брамою. Південна межа П. проходила по березі річки Грабарки, а східна і північна – по схилу невисокого пагорба, рельєф якого добре видно і в наш час. Документів, які б прямо вказували на час виникнення П., поки не виявлено. Вказівкою на існування П. вже в XIV ст. є згадка про церкву св. Миколая XIV ст., яка знаходилася “в паркані”, тобто за межами дерев’яної оборонної стіни, що оточувала П. з боку міста. Як свідчить *Акт розподілу володінь князів Острозьких 1603 р.*, в П. наприкінці XVI – на початку XVII ст. розміщувалась друкарня і ОА, а також *церква св. Миколая*, Успенський дерев’яний костел, будинки шляхти, частина замкових службових приміщень. У першій половині XVII ст. на території П. була збудована дерев’яна *Успенська церква*, яку було дуже пошкоджено під час визвольної війни 1648-1654 років. Відбудована вона була в 1681 р., а остаточно знищена під час пожежі Острога в липні 1889 року. Є відомості про те, що до 1809 р. на те-

риторії П. існувала будова, на фронтоні якої можна було розрізнити зображення святих. У 1957-1958 рр. на території П. проведено пробні археологічні розкопки археологом І. Бондарем. В одному із шурфів виявлені фрагменти кам’яної споруди.

Література: Перлштейн А. Несколько слов о княжестве Острогском // *Временник Общества истории и древностей российских при Московском университете.* – Москва, 1852. – Кн. 14. – С. 39; Kardaszewicz S. *Dzieje dawniejsze miasta Ostroga. Materiały do historyi Wołynia.* – Warszawa – Kraków, 1913. – S. 96-97.

*Ярослава Бондарчук,
Олександр Бондарчук*

“Пчела”

Збірник афоризмів, здебільшого філософського характеру. Переклад виконаний у Дермані 24.03.1599 р. з грецького видання (зі збірника 1546 р., опублікованого Конрадом Геснером у Фігурі або з франкфуртського видання 1581 р.). Очевидно, автором перекладу є *Кириян*, який саме в цей час особливо активно займався літературно-перекладацькою діяльністю. Із літератури відомо бл. 20 списків.

Каталоги стародруків: Малышев В. Древнерусские рукописи Пушкинского Дома. – Москва, 1965. – С. 78; Сперанский М. Н. Переводные сборники изречений в славянорусской письменности: Исследования и тексты // *ЧОИДР.* – 1905. – Кн. 1. – С. 372-377; Щапов Я. Н. Собрание И. Я. Лукашевича и Н. А. Маркевича. – Москва, 1969. – С. 96-99, 99-100.

Література: Мицько І. З. Острозька слов’яно-греко-латинська академія (1576-1636). – Київ, 1990. – С. 123; Творогов О. В. Пчела // *Словарь книжников и книжников Древней Руси.* – Ленинград, 1987. – Вып. 1 (XI-первая половина XIV в.). – С. 385-386.

Ігор Мицько